

УДК: 342.2.01:343.91 (477)

DOI: <https://doi.org/10.32366/2523-4269-2019-69-4-95-101>

Назимко Єгор Сергійович,

доктор юридичних наук, старший науковий співробітник
(Головне управління Національної поліції в Донецькій
області, м. Маріуполь)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4949-4155>

Мицька Олександр Іванович

(Дніпровський центр підвищення кваліфікації персона-
лу Державної кримінально-виконавчої служби України,
м. Кам'янське)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4621-8809>

**УДОСКОНАЛЕННЯ ПОКАРАННЯ
У ВИГЛЯДІ ШТРАФУ,
ЩО ЗАСТОСОВУЄТЬСЯ
ДО НЕПОВНОЛІТНІХ, З УРАХУВАННЯМ
ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ**

У статті розроблено пропозиції із вдосконалення пока-
рання у вигляді штрафу, що застосовується до неповно-
літніх, з урахуванням зарубіжного досвіду. Проаналізова-
но ювенальне кримінальне законодавство Бельгії,
В'єтнаму, Гайани, Ірландії, Ефіопії, Маврикію, Німеччини,
Польщі, Російської Федерації, Японії. Зроблено висновок,
що штраф має застосовуватися лише до неповнолітніх,
що мають самостійний прибуток або власні кошти. Роз-
мір штрафу має встановлюватися судом залежно від тя-
жкості вчиненого злочину та з урахуванням майнового
стану неповнолітнього в межах від шести до двадцяти йо-
го щомісячних доходів. Також штраф може призначатися
неповнолітнім із відтермінуванням.

Ключові слова: неповнолітній; дитина; покарання;
штраф; зарубіжне законодавство.

Постановка проблеми. Проблеми адекватного кримінально-правового реагування на злочини неповнолітніх завжди були предметом досліджень учених-криміналістів. У вітчизняній доктрині кримінального права розроблено систему наукових знань про покарання неповнолітніх. Разом із тим залишається актуальним дослідження кримінально-правової регламентації окремих видів ювенальних покарань. До того ж зараз в Україні ухвалено низку концепцій та програмних документів, які передбачають оновлення законодавства кримінально-правового циклу в цьому напрямі (Концепція загальнодержавної програми «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини на 2006–2016 роки» (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 квітня 2006 р. № 229-р), Концепція розвитку кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні (Указ Президента України від 24 травня 2011 року № 597/2011), План заходів щодо реалізації Концепції розвитку кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2011 р. № 1039-р) тощо.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Необхідно зазначити, що питанням застосування штрафу до неповнолітніх, які вчинили злочин, присвятили свої праці В. В. Антипов, Н. Л. Березовська, Є. М. Вечерова, Ю. В. Єгорова, Ю. І. Ємець, Н. Я. Ковтун, В. П. Козирева, А. Ю. Коновалова, В. Я. Конопельський, М. С. Пузирьов, О. О. Северин,

С. І. Халимон, А. О. Яровий, О. С. Яцун та інші вчені. Однак до сьогодні не розроблено пропозицій розвитку кримінально-правової регламентації цього виду ювенального покарання з урахуванням зарубіжного досвіду.

Тому **метою запропонованої статті** є визначення напрямів розвитку кримінально-правового законодавства щодо покарання у вигляді штрафу, що застосовується до неповнолітніх, з урахуванням зарубіжного досвіду.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до ч. 1 ст. 99 КК України, штраф застосовується лише до неповнолітніх, що мають самостійний прибуток, власні кошти або майно, на яке може бути звернене стягнення. Такий нормативний припис є спеціальним по відношенню до загальної норми, якою передбачено кримінально-правовий статус покарання у вигляді штрафу (ст. 53 КК України).

Відповідно до ч. 1 ст. 53 КК України, штраф – це грошове стягнення, що накладається судом у випадках і розмірі, установлених в Особливій частині цього Кодексу, з урахуванням положень ч. 2 цієї статті.

У судовій практиці цей вид покарання призначається приблизно 10% від усіх засуджених неповнолітніх. Так, у 2014 р. штраф було призначено 365 (або 7,49% від загальної кількості засуджених неповнолітніх), у 2015 р. – 387 неповнолітнім (або 8,4% загальної кількості засуджених неповнолітніх) [17], у 2016 р. – 316 (або 9,02% загальної кількості засуджених неповнолітніх), у 2017 р. – 351 (або 11,3% загальної кількості засуджених неповнолітніх) [10], у 2018 р. – 334 (або 11,9% загальної кількості засуджених неповнолітніх) [16]. Призначення штрафу вимагає від суду з'ясування того факту, чи має неповнолітній відповідні блага матеріального характеру. Однак у судовій практиці зустрічаються випадки, по-перше, нез'ясування того, чи має неповнолітній самостійний дохід, власні кошти або майно, а по-друге, невстановлення розміру цих цінностей.

Наприклад, вироком Тернопільського міськрайонного суду Тернопільської області від 10 листопада 2010 року неповнолітнього С. засуджено за частинами першою, другою статті 296 КК України й призначено покарання із застосуванням статей 69, 70 КК України у вигляді 2000 грн штрафу. Із матеріалів справи вбачається, що засуджений на момент вчинення злочину та на час судового розгляду справи ніде не навчався і не працював, власних коштів та майна, на які могло бути звернено стягнення, не мав. У судовому засіданні не було з'ясовано ці питання, у зв'язку із чим справу до архіву суду на зберігання не передано, вирок у частині стягнення не виконано [12]. Наведемо ще один приклад. Дубенський міськрайонний суд Рівненської області, призначаючи покарання неповнолітньому, який вчинив злочин, передбачений ч. 1 ст. 186 КК України, ураховуючи те, що підсудний має самостійний дохід, бо отримує стипендію, оскільки навчається в Мирогощанському аграрному коледжі, призначив йому покарання у вигляді штрафу в розмірі п'ятдесяти неоподаткованих мінімумів доходів громадян [11].

На сьогодні розмір неоподаткованого мінімуму доходів громадян для покарання становить сімнадцять гривень. Тобто неповнолітньому призначено покарання у грошовому еквіваленті – 850 грн. Постановою Кабміну передбачено з 01 вересня 2012 року встановлення для студентів вищих навчальних закладів I-II рівня акредитації, які навчаються за ОКР «молодший спеціаліст» або «бакалавр», таких розмірів стипендій – від 400 до 550 грн.

Постає питання: чи є адекватним покарання, якщо для його виконання необхідно сплатити штраф у розмірі 2-х щомісячних доходів (стипендія, заробітна плата тощо)? Навряд чи можна ствердно відповісти на нього.

Проведене нами опитування на тему «Думка громадян щодо адекватності покарання» надає можливість уточнити це положення. 137 громадян (76% із 180 опитаних) вважають, що адекватним для неповнолітнього буде штраф у розмірі як мінімум 6 місячних стипендій. Стосовно порядку виплати, то більшість опитаних громадян, які підтримали точку зору про такий розмір штрафу (103 особи, або 75%), пропонують виплачувати його фіксованими сумами протягом року з дня призначення такого покарання.

У зв'язку із цим, вважаємо за необхідне встановити на законодавчому рівні вимогу про те, що розмір штрафу для неповнолітніх не може бути меншим, ніж 6 щомісячних доходів неповнолітнього.

Більш того, у ч. 1 ст. 99 КК України передбачено положення, відповідно до якого видом штрафу для неповнолітніх може бути накладення стягнення на їхнє майно. Однак у положеннях загальних норм, якими врегульовано положення про застосування штрафу, така його властивість відсутня. У ст. 26 КВК України, якою регламентовано порядок виконання покарання у вигляді штрафу, теж відсутня норма про те, що цей вид покарання може бути виконано через накладення стягнення на майно винних осіб.

Тому постає питання: чи не властиві ознаки конфіскації майна покаранню у вигляді штрафу, яке застосовується до неповнолітніх? Відповідь на нього ми можемо віднайти у ст. 59 КК, якою врегульовано кримінально-правовий статус покарання у вигляді конфіскації майна.

Відповідно до ч. 1 ст. 59 КК України, покарання у вигляді конфіскації майна полягає у примусовому безоплатному вилученні у власність держави всього або частини майна, яке є власністю засудженого. Якщо конфіскується частина майна, суд повинен зазначити, яка саме частина майна конфіскується, або перелічити предмети, що конфіскуються.

Незважаючи на те, що покарання у вигляді конфіскації майна може застосовуватися лише до повнолітніх засуджених (і на цьому наголошують окремі вчені [14, с. 297]), до неповнолітніх, по суті, можна застосовувати конфіскацію майна під виглядом штрафу. Таке положення вступає у суперечність із природою покарання у вигляді штрафу та суттєво обмежує права неповнолітніх. Покарання у вигляді конфіскації майна є більш суворим, ніж штраф (оскільки у вітчизняній ієрархії покарань воно знаходиться на сьомому місці (п. 7 ст. 51 КК), а штраф – на першому (п. 1 ст. 51 КК)). Як відомо, вітчизняна система покарань побудована за принципом від менш суворого до більш суворого. У зв'язку із цим, можна стверджувати про більш суворий характер покарання у вигляді конфіскації майна, ніж штрафу.

Слід відмітити, що конфіскація майна до неповнолітніх застосовується лише за законодавством Японії (із проаналізованих нами країн). Однак її ознаки тяжіють до спеціальної конфіскації майна або заходів забезпечення кримінального провадження. Так, ст. 24-2 Закону «Про неповнолітніх осіб» Японії передбачено, що суд може конфіскувати такі предмети у неповнолітньої особи: 1) предмет, який є складовою діяння, котре порушує закони та постанови, що належать до дії кримінального права; 2) предмет, який було використано або який планувалося використати для вчинення діяння, що порушує закони та постанови, котрі належать до дії кримінального права; 3) предмет, який з'явився або який було отримано внаслідок учинення діяння, котре порушує закони та постанови, що належать до дії кримінального права, або предмет, отриманий як винагорода за вчинення такого діяння; 4) предмет, отриманий у результаті його обміну на предмет, який вказано в попередньому пункті [3].

Ураховуючи ж зазначену характеристику обох покарань, застосування до неповнолітніх завуальованої конфіскації майна може призвести до більш глибоких особистісних та соціальних наслідків. Це пояснюється тим, що в 99% випадків наявності в неповнолітніх власного майна, на яке може бути звернено стягнення, це майно опинилося в них не в результаті власної праці або іншого виду соціальної активності, а в результаті інших юридичних фактів, які не залежали від їхньої діяльності (дарування, спадщина тощо). У зв'язку із цим, залишення неповнолітньої особи без власності може призвести до доволі сумних соціальних наслідків. Накладення стягнення на майно неповнолітнього не досягатиме мети,

яка стоїть перед покаранням неповнолітніх. Факт стягнення майна не буде відповідно сприйматися неповнолітніми, які вчинили злочин.

Тому існування формулювання «майно, на яке може бути звернене стягнення» у кримінально-правовій регламентації покарання у вигляді штрафу неповнолітніх є не припустимим. Його необхідно виключити, залишивши при цьому лише положення про те, що штраф застосовується лише до неповнолітніх, що мають самостійний дохід, або власні кошти.

Також маємо звернути увагу на деякі особливості кримінально-правової регламентації штрафу в зарубіжних країнах. У німецькому ювенальному кримінальному праві не допускається застосування до неповнолітніх грошового штрафу як покарання. Призначення штрафу вважається неефективною формою виховного впливу на неповнолітніх правопорушників, оскільки в більшості випадків у них немає самостійного доходу або майна [21, с. 124].

За КК Республіки Польща, штраф не може бути накладений, якщо дохід злочинців, їхнє матеріальне становище й можливості заробляти підтверджують висновок про те, що вони не сплатять штраф (ст. 58 § 2 КК) [22].

В Ефіопії штраф призначається молодому злочинцю відповідно до ст. 167 КК. У випадках, коли молодий злочинець є здатним сплатити штраф та усвідомлює причини призначення штрафу, суд має право винести йому вирок, який зобов'язує його сплатити штраф, що буде відповідати його спроможності та тяжкості вчиненого ним злочину. Сплата штрафу може бути призначена на додаток до будь-якого іншого покарання. У разі свідомої несплати молодим злочинцем штрафу протягом розумного періоду, який визначено в рамках судового впровадження, штраф може бути замінений на шкільний або домашній арешт (ст. 161) на такий період часу, який буде визначено судом [2].

У Російській Федерації штраф є грошовим стягненням у дохід держави, що призначається в межах, передбачених кримінальним законом. Це покарання, згідно з КК РФ, може призначатися як за наявності в неповнолітнього засудженого самостійного заробітку чи майна, на яке може бути накладено стягнення, так і за відсутності таких. Мінімальний розмір штрафу, призначеного судом неповнолітньому, не може бути меншим за одну тисячу рублів, або розмір заробітної плати, або інший дохід неповнолітнього за період менше двох тижнів незалежно від наявності в нього самостійного заробітку чи майна, на яке може бути накладено стягнення (ч. 2 ст. 88 КК РФ).

З 11 грудня 2003 р. до КК РФ включено положення, відповідно до якого штраф за рішенням суду може стягуватися з батьків неповнолітнього або інших законних представників [20]. Варто зазначити, що можливість виплати штрафу за неповнолітнього сторонніми особами існує в таких країнах, як Республіка Маврикій [5], Беліз [6], Кооперативна Республіка Гайана [4].

Зазначене законодавче положення порушує принцип особистої відповідальності за вчинений злочин. Крім того, це положення суперечить тому нормативному припису, що покарання застосовується до особи, визнаної винною у вчиненні злочину, і полягає в передбачених КК позбавленні або обмеженні прав і свобод цієї особи.

Ще Н. С. Таганцев стосовно штрафу свого часу вказував: «Усяке покарання має бути стражданням для винного, стражданням, яке їм необхідно особисто відбувати; закон не може допустити, щоб призначене кому-небудь покарання відбувалося за нього іншою особою» [18, с. 273]. Подібну точку зору підтримують і сучасники, які зазначають, що така форма реалізації покарання у вигляді штрафу перекладає відповідальність із неповнолітніх на їхніх батьків, а в такому випадку неповнолітні залишаються фактично безкарними [19, с. 4]. Як зазначають Ю. А. Кашуба та М. П. Мелешко, таке положення порушує принцип

рівності громадян перед законом, оскільки ставить засуджених із малозабезпечених родин у нерівне становище зі злочинцями, у яких батьки здатні без будь-яких проблем виплатити за них штраф [23, с. 103]. Деякі вчені наголошують, що подібне формулювання суперечить принципу особистої відповідальності за вчинені злочини, а також сутності покарання як заходу державного примусу [13, с. 11].

У ст. 108 Закону «Про дітей» Республіки Ірландія зазначається, що коли суд признає неповнолітнім штраф, то його розмір не повинен перевищувати половини суми, яку Окружний суд міг би назначити до сплати повнолітній особі, та розмір, який передбачений обвинуваченням у сумарному порядку за це правопорушення [1, 8]. Як йдеться у ст. 109 Закону «Про дітей» Республіки Ірландія, під час назначення неповнолітньому штрафу суд, між іншим, має врахувати теперішні та майбутні кошти дитини в тому розмірі, у якому вони будуть, або про які суд має інформацію та із цією метою має право вимагати від дитини надати свідоцтво про її доходи та його або її фінансові зобов'язання [1, 8].

Стягнення штрафу є головним видом покарання, яке признається неповнолітнім правопорушникам у В'єтнамі. «Штраф застосовується в якості головного покарання по відношенню неповнолітніх правопорушників, яким виповнилося повних 16 років та не виповнилося 18 років, якщо такі особи мають джерела доходу або приватну власність. Рівні штрафи, які можуть бути назначені неповнолітнім правопорушникам до сплати, не повинні перевищувати половини рівня штрафів, які передбачені положенням відповідного закону», – йдеться у статті 72 КК В'єтнаму [7].

Також маємо звернути увагу на те, що в зарубіжних країнах штраф може виконуватися в таких двох формах, як сплата штрафу та «штрафодні».

У науці кримінального права немає усталеної точки зору з приводу того, чи є доцільним застосування штрафу до неповнолітніх. Наприклад, Н. В. Марченко відстоює позицію, що штраф як додаткове покарання щодо неповнолітніх не може застосовуватися до них через його суто фіскальну роль. Учена пропонує замість штрафу передбачити для неповнолітніх примусове відшкодування заподіяної ними шкоди. З точки зору дослідниці, неповнолітні «мають, за відсутності можливості негайного погашення шкоди з наявних власних коштів, відпрацювати заподіяну шкоду потерпілій особі за спеціальною програмою, яка має бути запроваджена щодо неповнолітніх злочинців. Вона полягає в тому, щоб неповнолітні засуджені здійснювали оплачувану за рахунок коштів місцевих бюджетів суспільно корисну роботу з розрахунку до чотирьох годин на день із збереженням усіх трудових стандартів та пільг щодо них» [15, с. 9]. Пропозиція запровадження відшкодування неповнолітніми шкоди повинна бути схвалена.

Висновки. Отже, маємо узагальнено надати такі пропозиції з удосконалення чинного кримінально-правового законодавства у сфері застосування штрафу до неповнолітніх.

Штраф повинен застосовуватися лише до неповнолітніх, що мають самостійний прибуток або власні кошти.

Розмір штрафу має встановлюватися судом залежно від тяжкості вчиненого злочину та з урахуванням майнового стану неповнолітнього в межах від шести до двадцяти його щомісячних доходів. Також штраф може признаватися неповнолітнім із відтермінуванням.

Список використаних джерел

1. Children Act, 2001. URL : <http://www.irishstatutebook.ie/pdf/2001/en.act.2001.0024.pdf> (дата звернення: 01.10.2019).
2. Criminal Code of The Federal Democratic Republic of Ethiopia. URL : <http://ethiopianlaws.files.wordpress.com/2011/09/criminal-code-english.pdf> (дата звернення: 07.10.2019).

3. Juvenile Act of Japan. URL : <http://www.japaneselawtranslation.go.jp/law/detail/?printID=&re=02&vm=02&id=1978&lvm=02> (дата звернення: 17.10.2019).
4. Juvenile Offenders Act of Guyana. URL : http://legalaffairs.gov.gy/information/laws_of_guyana?limit=20&limitstart=60 (дата звернення: 11.10.2019).
5. Juvenile Offenders Act of Mauritius URL : <http://socialsecurity.gov.mu/English/Documents/Act/Juvenile%20Offenders%20Act/juvenileoffendersact.pdf> (дата звернення: 19.10.2019).
6. Juvenile offenders act of Belize // The Substantive Laws of Belize, Revised Edition 2000. URL : <http://www.belize-law.org/web/lawadmin/index2.html> (дата звернення: 30.09.2017).
7. Penal Code of Socialist Republic Of Viet Nam. URL : http://moj.gov.vn/vbpq/en/Lists/Vn%20bn%20php%20lut/View_Detail.aspx?ItemID=610 (дата звернення: 02.10.2019).
8. Tackling Youth Crime. Youth Justice Action Plan 2014-2018 URL : <http://www.justice.ie/en/JELR/Tackling%20Youth%20Crime%20-%20Youth%20Justice%20Action%20Plan.pdf/Files/Tackling%20Youth%20Crime%20-%20Youth%20Justice%20Action%20Plan.pdf> (дата звернення: 04.10.2019).
9. Ursula Kilkelly. The Irish Juvenile Justice System: Positive Approaches to Young People in Conflict with the Law? II Internacional Conference. Juvenile Justice in Europe: a framework for the integration, 24-th-25-th October, 2006. URL : <http://www.unicef.org/tdad/irelandjjsystemreview06.pdf> (дата звернення: 22.09.2019).
10. Аналіз стану здійснення судочинства судами кримінальної юрисдикції у 2017 році. URL : https://supreme.court.gov.ua/userfiles/Analiz_krum_sud_2017.pdf (дата звернення: 10.09.2019).
11. Архів Дубенського міськрайонного суду Рівненської області. Справа № 1705/3589/2012 від 14.12.2012.
12. Збірник даних судової статистики щодо розгляду судами України кримінальних справ, кількості та структури засуджених осіб у 2001–2010 роках. URL : http://sc.gov.ua/ua/sudova_statistika.html (дата звернення: 05.10.2019).
13. Кузанкина И. А. Наказание несовершеннолетних: уголовно-правовое исследование : автореферат на соискание ученой степени кандидата юридических наук по специальности 12.00.08. Санкт-Петербург : Санкт-Петербургский университет, 2006. 24 с.
14. Марисюк К. Б. Кримінально-правова політика у сфері майнових покарань в Україні : монографія. Львів : «Тріада плюс», 2013. 404 с.
15. Марченко Н. В. Додаткові покарання та особливості їх призначення : автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.08. Київ : Академія адвокатури України, 2008. 20 с.
16. Стан здійснення судочинства в Україні судами кримінальної юрисдикції у 2018 році. URL : https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Analiz_kramin_sud_2018.pdf (дата звернення: 11.10.2019).
17. Стан здійснення судочинства в Україні у 2015 році (опрацьовано статистичні дані Державної судової адміністрації України, вищих спеціалізованих судів, Верховного Суду України) URL : [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/7864c99c46598282c2257b4c0037c014/2a874f25beac68d2c2257f8d003f8080/\\$FILE/100.pdf](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/7864c99c46598282c2257b4c0037c014/2a874f25beac68d2c2257f8d003f8080/$FILE/100.pdf) (дата звернення: 18.10.2019).
18. Таганцев Н. С. Русское уголовное право. Лекции: Часть общая: в 2-х т. Т. 2, сост. и отв. ред. Н. И. Загородников. Москва : Наука, 1994. 380 с.
19. Трунов И. Л., Айвар Л. К. Уголовно-правовые проблемы уголовной ответственности несовершеннолетних. *Российская юстиция*. 2007. № 10. С. 4.
20. Федеральный закон Российской Федерации «О внесении изменений и дополнений в Уголовный Кодекс Российской Федерации» от 11.12.2003. URL : http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_122992 (дата звернення: 30.10.2019).
21. Фимапп Х. Уголовное и уголовно-процессуальное право Германии по делам несовершеннолетних. Помилование, исполнение наказаний, преступность, связанная с употреблением и

продажей наркотических средств, и ювенальная юстиция (матер. 10-го Международного семинара 13–16 июня 2007 г.), г. Светлогорск. Калининград, 2008. С. 122–128.

22. Хипс С. Система покарань за кримінальним правом Республіки Польща. URL : <http://www.info-prensa.com/article-1268.html> (дата звернення: 21.10.2019).

23. Энциклопедия уголовного права. Т 11. Уголовная ответственность несовершеннолетних. Издание профессора Малинина. СПб ГКА, Санкт-Петербург, 2008. 448 с.

Назымко Егор Сергеевич,

доктор юридических наук, старший научный сотрудник
(Главное управление Национальной полиции в Донецкой области,
г. Мариуполь)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4949-4155>

Мышка Александр Иванович

(Днепровский центр повышения квалификации персонала
Государственной криминально-исполнительной службы Украины,
г. Каменское)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4621-8809>

УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ НАКАЗАНИЯ В ВИДЕ ШТРАФА, ПРИМЕНЯЕМОГО К НЕСОВЕРШЕННОЛЕТНИМ, С УЧЁТОМ ЗАРУБЕЖНОГО ОПЫТА

В статье разработаны предложения по усовершенствованию наказания в виде штрафа, применяемого в отношении несовершеннолетнего, с учётом зарубежного опыта. Рассматривается ювенальное криминальное законодательство Белиза, Вьетнама, Гайаны, Ирландии, Эфиопии, Маврикия, Германии, Польши, Российской Федерации, Японии. Анализируются соотношения таких наказаний несовершеннолетних, как штраф и конфискация имущества. Доказано, что штраф должен быть лишён признаков конфискации. Сделан вывод, что штраф должен применяться только в отношении несовершеннолетних, имеющих самостоятельный доход или собственные средства.

Ключевые слова: несовершеннолетний; ребёнок; наказание; штраф; зарубежное законодательство.

Nazymko Yehor,

Doctor of Law, Senior Research Fellow
(Headquarters of the National Police in Donetsk Oblast, Mariupol)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4949-4155>

Mytska Oleksandr

(Dniprovsky Center for Advanced Training of Personnel of the State
Criminal Enforcement Service of Ukraine, Kamianske)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4621-8809>

IMPROVING THE PENALTY OF A FINE APPLICABLE TO MINORS, TAKING INTO ACCOUNT FOREIGN EXPERIENCE

The article developed proposals to improve the penalty of a fine applicable to minors, taking into account foreign experience. The juvenile criminal laws of Belize, Vietnam, Guyana, Ireland, Ethiopia, Mauritius, Germany, Poland, the Russian Federation, and Japan are analyzed. The data of judicial statistics, examples of judicial practice of applying fines to minors are given, as well as individual results of the survey. The correlation of juvenile punishments such as fines and confiscation of property are analyzed. It is proved that the fine should be deprived of signs of confiscation. Arguments are given in favor of the use of the fine days for minors, as well as the imposition of a fine by installments. It is concluded that the fine should be applied only to minors who have independent income or own funds. The size of the fine should be established by the court depending on the gravity of the crime committed and taking into account the property status of the minor in the range of six to twenty of his monthly income. Also, a fine can be assigned to minors by installments.

Key words: minor; child; punishment; fine; foreign legislation.

Надійшла до редколегії: 01.11.2019